

Waarom

**AC
TTA**

zo controversieel is

(en waarom parlementsleden goed op moeten letten)

**access
now.org**

+

+

**Trans Atlantic
Consumer Dialogue**

Waarom ACTA zo controversieel is

(en waarom parlementsleden goed op moeten letten)

Wat is ACTA?

Het Anti-Counterfeiting Trade Agreement (ACTA) is een multilateraal verdrag waarin standaarden voor het handhaven van het auteursrecht en het merkenrecht worden voorgesteld. Het verdrag is door een klein aantal landen¹ in nauw overleg met enkele bedrijfstakken uitonderhandeld. Zowel de manier waarop het verdrag tot stand is gekomen als de inhoud van het verdrag zijn controversieel.

Het doel van deze brochure is om kort aan te geven wat de belangrijkste bezwaren zijn tegen het verdrag om zodoende duidelijk te maken waarom er zo'n breed gedragen verzet tegen het Anti-Counterfeiting Trade Agreement bestaat.

Als gevolg van de wijze waarop ACTA is uitonderhandeld, is het een juridisch onduidelijk verdrag geworden, zonder enige democratische geloofwaardigheid. Indien het verdrag geratificeerd wordt zal het ingrijpende gevolgen hebben voor de vrijheid van meningsuiting, privacy en de vrije toegang tot

cultuur. Daarnaast heeft het verdrag negatieve gevolgen voor de internationale handel en zal het technische innovaties vrijwel onmogelijk maken.

Terwijl op dit moment de verschillende EU-lidstaten aan de nationale ratificatieprocessen beginnen, wordt het belang van dit verdrag in de meeste landen onderschat. De schrijvers van deze brochure willen de Europese beleidsmakers op het hart drukken een zorgvuldige afweging te maken van alle argumenten. **Indien de Europese Commissie en het Europese Hof van Justitie onvoldoende opheldering of onvoldoende garanties kunnen of willen geven, vragen we het Europees Parlement om TEGEN ACTA te stemmen.**

1. Australië, Canada, de Europese Unie, Japan, Korea, Mexico, Marokko, Nieuw Zeeland, Singapore, Zwitserland en de Verenigde Staten.

Gebrek aan democratische geloofwaardigheid

ACTA

- > **Gevestigde multilaterale fora**, als het WIPO en de WTO die gebaseerd zijn op democratische principes, transparantie en heldere procedurele standaarden, worden door ACTA buitenspel gezet.
- > **De ACTA onderhandelingen vonden plaats achter gesloten deuren** en zonder enige vorm van democratische controle vanuit de VN, de EU of de deelnemende landen. Vrijwel alle ontwikkelingslanden werden buitengesloten.
- > **Middels ondoorzichtige procedures wordt door ACTA een nieuw orgaan in het leven geroepen:** het 'ACTA Comité'. Dit comité opereert zonder dat enige waarborg voor publieke verantwoording en zonder dat enige verplichting tot openheid of transparantie is gedefinieerd.²
- > **Dit niet gekozen ACTA-Comité wordt verantwoordelijk voor de implementatie en de interpretatie van het verdrag.** Bovendien kan het comité na ratificatie zonder enige verdere publieke verantwoording amendementen op het verdrag voorstellen.³
- > **Tot op heden heeft nog geen enkele onderhandelingspartij de onderhandelingsdocumenten openbaar gemaakt**, terwijl deze juist noodzakelijk zijn om de veelal onduidelijke en niet eenduidige onderdelen van de verdragstekst te kunnen duiden.⁴
- > **De Commissie heeft geen effectrapportage van ACTA uit laten voeren**, maar heeft slechts oude rapporten die betrekking hebben op IPRED (Intellectual Property Enforcement Directives I & II) hergebruikt. Er is geen onderzoek gedaan naar de eventuele effecten van ACTA op fundamentele grondrechten in landen waar de bestaande waarborgen voor privacy, vrije meningsuiting en de rechtsstaat niet zo sterk zijn als die in de EU.

2. ACTA Hoofdstuk V, artikel 36

3. ACTA Artikel 36.2

4. Zowel het Amerikaanse Electronic Frontier Foundation (EFF) als Knowledge Ecology International (KEI) werd de toegang tot de documenten geweigerd. Vier maanden na het aanvragen van documenten die het Europees Parlement in bezit heeft, wacht EDRI nog altijd op een adequaat antwoord.

De vrije meningsuiting en de toegang tot cultuur worden bedreigd

- **De belangen van rechthebbenden worden boven het recht op vrije meningsuiting, boven het recht op privacy en boven andere fundamentele grondrechten geplaatst.**⁵
- Een gevolg van ACTA zal zijn dat private ondernemingen, zoals Internet Service Providers verantwoordelijk gehouden zullen worden voor alle informatie die over hun netwerk loopt. Daarmee worden **private organisaties die daar de kennis noch de ervaring voor hebben, belast met het reguleren van de vrije meningsuiting.**⁶
- **ACTA kan de toegang tot het cultureel erfgoed van de samenleving aanzienlijk beperken**, aangezien het verdrag de straffen en strafrechtelijke risico's bij het gebruik van zogenaamde Orphan Works verhoogt. Orphan Works zijn werken waarvan de eigenaren of rechthebbenden niet of nauwelijks zijn te achterhalen.
- De uiteindelijke bewoording van het verdrag is vaag en de daadwerkelijke betekenis zal pas openbaar gemaakt worden ná ratificatie. De kans bestaat dat de verdragstekst zo geïnterpreteerd gaat worden dat **grote groepen burgers worden gecriminaliseerd op basis van kleine overtredingen.**⁸

---

5. Dit blijkt expliciet uit bijvoorbeeld voetnoot 13, waar de beperking van de aansprakelijkheid van tussenpersonen alleen mogelijk blijkt indien de belangen van de rechthebbenden beschermd zijn. Zo'n aansprakelijkheidsbeperking zou de stimulans wegnemen voor tussenpersonen om zich met het persoonlijke surfgedrag van hun klanten te bemoeien.

6. ACTA Artikel 27.2 & ACTA Artikel 8.1

7. De vage bewoording van ACTA laat de optie open om zogenaamde 'three-strikes' wetgeving te introduceren of andere disproportionele maatregelen te treffen waardoor internet-gebruikers hun aansluiting verliezen wanneer ze auteursrechtelijk beschermd materiaal blijven downloaden. Zie ook de vage definitie van 'commerciële schaal' die onder meer 'direct of indirect economisch of commercieel gewin' bevat.

ACTA

Gevaren voor de Privacy

- **ACTA maakt het voor internet service providers vrijwel onontkoombaar om hun netwerken te monitoren en de persoonlijke gegevens van vermeende inbreukmakers af te staan aan rechthebbenden.** Aangezien Europese advocaten en veronderstelde rechthebbenden bekend zijn met loze dreigingen van dure processen om absurde 'afkooptommen' van nietsvermoedende internetgebruikers af te persen, zou de EU dit beleid juist moeten verbieden in plaats van het te exporteren.⁸
- **Een verhoogde aansprakelijkheid voor tussenpersonen zou ISP's een perverse prikkel geven hun netwerken op inhoud te gaan controleren en mogelijk nog verder gaande surveillance systemen in te zetten bij de jacht op de informatie over vermeende inbreukmakers.** Een voorbeeld hiervan is grootschalige controle door middel van Deep Packet Inspection, wat vergaande privacy-schendingen mogelijk maakt.

Belemmeringen voor innovatie

- **ACTA kan een sterk remmend effect hebben op innovatie.** Wanneer men beseft dat innovatie zoals bijvoorbeeld software ontwikkeling vaak in een juridisch schemergebied plaatsvindt, lijkt het onvermijdelijk dat ACTA nieuwe digitale en andere initiatieven van het bedrijfsleven zal afremmen vanwege angst voor zware financiële boetes of zelfs strafrechtelijke vervolging van onbedoelde inbreuken op de auteurswet of het octrooirecht.⁹
- **Hogere boetes werken ontmoedigend voor startende ondernemingen** die het zich niet kunnen veroorloven om het juridisch gevecht aan te gaan.
- **ACTA kan concurrentievervalsend gedrag aanmoedigen.** Wanneer internet providers verplicht worden aan actieve opsporing te doen, zullen de kleinere internet bedrijven niet voldoende capaciteit hebben om deze surveillancetaken uit te voeren, wat een significant voordeel aan hun grotere concurrenten zal geven.

---

8. Twee in het oog springende voorbeelden: <http://bit.ly/g9IUsl> en <http://bit.ly/9aHDEn>

9. ACTA Sectie 4: Strafrechtelijke Handhaving

Schade aan de Handel

- Hoewel de EU ACTA als een juridisch bindend verdrag ziet, hebben de Verenigde Staten al duidelijk gemaakt dat wat hen betreft ACTA een niet-bindende overeenkomst is. Niet alleen kan deze onzekere juridische status van het verdrag op zich al problemen veroorzaken, ook zal de **flexibelere positie die de VS wordt toegestaan resulteren in een concurrentievoorsprong op de EU.**
- De voorstellen die gevolgen hebben voor **privacy en vrije meningsuiting zijn aanzienlijk gevaarlijker in landen waar een adequate rechtsbescherming van fundamentele rechten ontbreekt.**
- **ACTA kan gebruikt worden om oneerlijke handelsbarrières te creëren.** In China wordt duidelijk hoe informele en vrijwillige afspraken eenvoudig gebruikt kunnen worden als een niet-fiscale handelsbelemmering.

Gebrek aan juridische duidelijkheid

- **De vage bewoording van ACTA** creëert juridische onzekerheid omtrent een aantal sleutelbegrippen die in de tekst gebruikt worden.¹⁰
- Als gevolg van de introductie van strengere handhavingsregels dan die welke nu gelden (bijv TRIPS) en de vage en niet-afdwingbare verwijzingen naar waarborgen, is **ACTA niet in overeenstemming met de huidige internationale juridische standaard.**¹¹
- **ACTA voldoet niet aan de standaarden voor de bescherming en bevordering van de universaliteit, integriteit en openheid van het Internet,** zoals vastgelegd door de Raad voor Europa: “Volgens de erkende normen in het internationale mensenrecht en de beginselen van het internationaal recht, hebben Staten de verantwoordelijkheid zich zeker te stellen van het feit dat hun handelen geen nadelig grensoverschrijdend effect zal hebben op de toegang en het gebruik van internet.”¹²

---

10. Artikel 23.1 'commerciële schaal' kan impliceren dat strafrechtelijke procedures worden ingezet op basis van indirect economisch gewin; een andere mogelijke uitwerking is de inspectie van dataverkeer om de schaal van de inbreuk vast te stellen; Artikel 27.1 De 'digitale omgeving' is niet gedefinieerd, evenmin als 'efficiënte oplossingen'; Artikel 27.2 Het begrip 'digitale netwerken' is niet gedefinieerd.

11. ACTA omschrijft 'commerciële schaal' in veel bredere en vagere termen dan eerdere verdragen als TRIPS. De ruimte voor interpretatie die als gevolg daarvan ontstaat bemoeilijkt het bepalen van een proportioneel handhavingsnivo.

12. Aanbeveling CM/Rec(2011)8 van het Comité van Ministers van de Raad voor Europa met betrekking tot de bescherming en bevordering van de universaliteit, integriteit en openheid van het Internet, zoals aangenomen op 21 september 2011.

Conclusie

ACTA brengt serieuze risico's met zich mee omdat er geen balans gevonden is tussen de bescherming van de intellectueel eigendomsrechten en het behoud van de grondrechten van de maatschappij als geheel, met name de vrijheid van meningsuiting en toegang tot informatie en cultuur en het recht op privacy.

Het Europees Parlement heeft naar aanleiding van een eigen onderzoek naar ACTA al een aantal pijnpunten in het verdrag aangegeven, waaronder de aanzienlijke juridische tekortkomingen. **“het is moeilijk om aan te geven welke aanzienlijke voordelen het ACTA-verdrag de burgers van de EU brengt ten opzichte van het bestaande juridische kader.”**

Een van de aanbevelingen luidde dat, **“in het licht van de gebreken die aan het licht zijn gekomen, een onvoorwaardelijke instemming met ACTA de verkeerde reactie van het EP zou zijn.”**¹³

Wij willen de Europese beleidsmakers op het hart drukken een zorgvuldige afweging te maken van alle gevolgen die ACTA met zich mee kan brengen.

Indien de Europese Commissie en het Europese Hof van Justitie onvoldoende opheldering of onvoldoende garanties kunnen of willen geven, vragen we het Europees Parlement om bij de ‘instemmingsprocedure’ TEGEN ACTA te stemmen.

---

13. <http://bit.ly/qwYwF4>

For more information, please contact info@accessnow.org

presented by

in partnership with

+

This work is licensed under a Creative Commons Attribution 3.0 Unported License.